

SZINGAPÚR

I. AZ ORSZÁG TÁRSADALMI-GAZDASÁGI HELYZETE

1. Általános információk

Hivatalos megnevezés	Szingapúri Köztársaság
Államforma	Parlamentáris köztársaság
Főváros	Szingapúr
Terület	692,7 km ²
Népesség	4 657 542 fő (2009. június)
Nemzetiségi megoszlás	kínai (76,8%), maláj (13,9%), indiai (7,9%), egyéb (1,4%)
Vallási megoszlás	buddhista (42,5%), muszlim (14,9%), taoista (8,5%), hindu (4%), katolikus (4,8%), egyéb keresztény (9,8%), egyéb (0,7%), vallás nélkül (14,8%)
Hivatalos nyelv	angol, mandarin (35%), angol (23%), maláj (14,1%), hokkien (11,4%), kantoni (5,7%), teochew (4,9%), tamil (3,2%), egyéb kínai dialektus (1,8%), más (0,9%)
Klíma	trópusi monszun
Államfő	Sellapan RAMANATHAN (S. R.) NATHAN
Miniszterelnök	LEE Hsien Loong
Hivatalos pénznem (kód)	Szingapúri dollár (SGD)

2. Főbb gazdasági mutatók, a gazdaság szerkezete, főbb ágazatok

Szingapúr főbb gazdasági mutatói, 2007-09

		2007	2008	2009
GDP (folyó áron)	Mrd USD	166,95	181,95	177,13
GDP változás (reál)	%	7,8	1,1	-2,0
Egy főre jutó GDP (PPS)	USD/fő	50 447	51 226	49 433
Infláció (fogyasztói árindex)	%	2,1	6,5	0,6
Munkanélküliségi ráta	%	2,1	3,2	3,0
Költségvetés egyenlege	GDP %-a	3,4	0,8	1,1
Államadósság (év végi)	GDP %-a	87,0	113,7	117,6
Folyó fizetési mérleg egyenlege	GDP %-a	23,5	17,1	12,6
Árfolyam (éves átlag)	SGD/USD	1,507	1,438	1,454

Forrás: Monetary Authority of Singapore, IMF - 2009 World Economic Outlook

Szingapúr a délkelet-ázsiai térség egyik meghatározó kereskedelmi, pénzügyi, K+F és logisztikai központja, a világ egyik legversenyképesebb, legnyitottabb gazdasága, ami már évek óta Ázsia egyik leggazdagabb állama. Híd Európa, valamint Délkelet-Ázsia, Indokína és Kína között. Itt található a Föld legnagyobb olajfinomító-kapacitása, kikötőjének forgalma első a világon.

Gazdasági növekedését nagyrészt a fejlett piacok helyzete alakítja. A gazdasági növekedés motorja az export és a közvetlen tőkebefektetések. A városállam mérete és kis népessége miatt a világ egyik legnyitottabb gazdasága. A nemzetközi válság következményei a tavalyi évben súlyosabban hatottak Szingapúrra, mint a régió más országaira. 2009-ben hat alkalommal változtatta a kormány a gazdaság növekedésére vonatkozó tervszámait. A 2008. októbertől folyamatosan csökkenő nemzetközi kereslet hatására 2009 első negyedévében a városállam történetének gazdasági mélypontját érte el. Az akkori elemzések akár 9%-os GDP csökkenést sem tartottak kizártnak, szerencsére ezt a mértéket elkerülte a városállam gazdaságának visszaesése. A második félévtől folyamatosan bővült a gazdaság. A térség legnagyobb gazdaságélénkítő programjának és a javuló nemzetközi tendenciáknak köszönhetően nőtt az ipari termelés a húzóágazatokban és a külkereskedelem is fejlődött.

A bruttó hazai termék 2008-as szerény, 1,1%-os növekedése után tavaly – a harmadik negyedévtől folyamatosan javuló gazdasági teljesítménynek köszönhetően – 2%-os csökkenésbe fordult. 2009-ben az ipari termelés 4,1%-kal, az építőipar (a 2008-as 20,8%-os növekedés után) impozánsan, mintegy 16%-kal, a kis- és nagykereskedelem 9,1%-kal, a szolgáltató ipar 2,2%-kal, ezen belül a szállítmányozás és raktározás 7%-kal, a szállodaipar 3%-kal, a pénzügyi szolgáltatások 1,4%-kal csökkentek a 2008-as év adataihoz képest. Az ICT szektor 0,8%-kal, az üzleti szolgáltatások 3,3%-kal növekedtek.

2010 első hónapjaiban érezhető gazdasági növekedés indult be a szingapúri gazdaságban, az ipari termelés lendületet vett, az elektronikai és orvosbiológiai termelés járult legnagyobb mértékben a GDP növekedéséhez. További pozitív jelek érezhetőek a pénzügyi piacokon is, a szingapúri tőzsdeindex növekedése és a helyi

fizetőeszköz erősödése is jelentős volt 2010 első hónapjaiban. A Monetáris Hatóság lazító monetáris politikájának köszönhetően az infláció várhatóan növekedni fog az idei évben.

A szingapúri gazdaság 2010-es teljesítményét illető legújabb szakmai előrejelzések szerint az éves gazdasági növekedés 7 és 9% között alakulhat, a kormányzat ennél visszafogottabb, 3,5%-ot nem meghaladó mértékkel kalkulál.

3. Külkereskedelmi tendenciák, külkereskedelmi statisztika, főbb partnerek, főbb import termékek

Szingapúr külkereskedelmi forgalma, 2006-09

		2006	2007	2008	2009
Áruforgalmi egyenleg	M USD	43 496	49 100	39 947	24 089
Export	M USD	275 205	303 136	356 178	269 109
Import	M USD	231 709	254 036	316 231	245 020
Szolgáltatások egyenlege	M USD	-735	5 753	3 935	2 366
Export	M USD	67 890	80 989	82 200	79 980
Import	M USD	68 625	75 236	78 265	77 614

Forrás: Kereskedelmi Minisztérium, International Enterprise Singapore (IES),

A gazdasági válság alatt a nemzetközi kereslet jelentősen csökkent, főleg az elektronikai termékek esetében, ami az ipari export meghatározó részét adja a városállam külkereskedelmében. A 2008-as 9,6%-os bővülés után a tavalyi év külkereskedelmi forgalma 19%-kal csökkent és 514,1 Mrd USD értéket ért el.

A nem olajszármazékú termékek exportja 11%-kal, az elektronikai termékek kivitele 18%-kal csökkent a tavalyi évben. Az USA-ba irányuló elektronikai termékek exportja 24%-kal, az EU piaci felé irányuló kivitel 15%-kal és a malajziai export 16%-kal volt kevesebb 2009-ben. Szingapúr 10 legnagyobb export partnere 2009-ben Hong Kong, Malajzia, Kína, Indonézia, Egyesült Államok, Dél-Korea, Japán, Ausztrália Thaiföld, illetve India volt.

A szingapúri import 8%-kal csökkent 2009-ben. Behozatal szempontjából a legnagyobb partnerek az Egyesült Államok, Malajzia, Kína, Japán, Indonézia, Dél-Korea, Tajvan, Franciaország, Thaiföld és Szaúd-Arábia.

Szingapúr importjának fő elemei: repülőgépek, nyersolaj és petróleum-származékok, elektronikai komponensek, fogyasztói elektronikai cikkek, gyártó-berendezések, gépek, járművek, vegyi anyagok, élelmiszerek és italárak, áramfejlesztők, vas- és acél-termékek.

A szolgáltatások kereskedelmén belül a kivitelben a közlekedési, az utazási és az egyéb üzleti tevékenység szektorai a meghatározóak. 2008-ban, majd még inkább 2009-ben mindhárom szektorban visszaesés következett be az előző évi teljesítményhez képest. A szolgáltatás importot illetően hasonló volt a helyzet, a negyedik fő elemként említhető licenc díjak, használati díjak (royalty-k) összege is csökkent 2008-ban és 2009-ben.

Külön említést érdemel az idegenforgalom, az éves szinten tízmillió fős beutazó turizmust érzékenyen érintette a válság időszaka: a 2007-ben még 5,5%-os növekedéssel 10,3 milliót elért beutazó létszám 2008-ban csaknem 2%-kal, 2009-ben további 3%-kal esett vissza. Az ágazaton belül különös jelentőséggel bír az gyógyturizmus, a környező országok egészségügyi infrastruktúrája miatt sokan utaznak a városállamba a kényesebb, igényesebb szolgáltatást igénylők.

Szingapúr a szabad, korlátozásoktól mentes kereskedelem elkötelezett híve, újabban egyre több országgal létesít ún. szabadkereskedelmi megállapodást (FTA). Az ázsiai országokon túl ilyen megállapodást dél-amerikai országokkal is kötött (legutóbb Costa Ricával 2010 áprilisában). Az EU és Szingapúr között létrehozandó FTA tárgyában 2010 márciusában került sor az első érdemi tárgyalási fordulóra Szingapúrban.

4. Tőkeáramlás alakulása és a főbb partnerek

Szingapúr közvetlen tőkebefektetés importja és exportja, 2007-09

		2007	2008	2009
Külföldi közvetlen tőkebefektetés-import	M USD	33 566	22 312	18 247
Külföldi közvetlen tőkebefektetések állománya	M USD	262 253	301 575	308 245
Tőkebefektetés más országba	M USD	20 667	39 322	24 381
Tőkebefektetés állománya	M USD	161 977	179 072	203 453

Forrás: Kereskedelmi és Ipari Minisztérium

Szingapúr továbbra is kedvelt célpontja a külföldi befektetőknek, a meglehetősen magas működési költségek ellenére 2009-ben is közel 19 Mrd USD összegben áramlott a külföldi tőke a gazdaságba. A külföldi befektetők sorát az USA vezeti, 2008-ban a feldolgozó iparba végrehajtott befektetések 63%-a származott az USA-ból (elérve ezzel a 106,5 Mrd USD teljes amerikai befektetés-állományt). Az amerikai befektetések zöme az elektronika, az olajfinomítás és -tárolás, valamint a logisztika ágazatokba irányult, mintegy 1500 amerikai cég működik a városállamban.

A szingapúri kormányzat bátorítja a külföldre irányuló befektetéseket is, melyek volumene 2009 végére 203 Mrd USD-t tett ki. Az első számú célpiac Kína volt (13,2%), amit Malajzia (7,1%), Indonézia (6,1%), Egyesült Királyság (10,5%), Hongkong (5,9%), Thaiföld (5,2%), Ausztrália (5,3%), és az USA (4,5%) követett.

A befektetések struktúrája jelentősen változott 2008-hoz viszonyítva. A gazdasági válság érzékenyen érintette a teljes termelői szektort és azon belül is az elektronikai termékek gyártását. Míg korábban az iparágba az összbefektetések több mint egyharmada érkezett, a tavalyi évben ez az arány 16,3%-ra mérséklődött. A fő célterület változatlanul a vegyipar. 2009-ben a befektetések közel fele, 2008-ban 64%-a koncentrált ezen ágazatra.

II. MAGYARORSZÁG ÉS SZINGAPÚR BILATERÁLIS KAPCSOLATAI (KÜLKERESKEDELEM ÉS TŐKEÁRAMLÁS)

A magyar – szingapúri külkereskedelem áruszerkezete (M USD)

	KIVITEL		BEHOZATAL		EGYENLEG	
	2008	2009	2008	2009	2008	2009
Összesen	211,0	198,3	797,0	1010,0	-586	-811,7
Élelmiszer, ital, dohány	0,5	0,7	0,8	0,4	-0,3	+0,3
Nyersanyagok	0,1	0,1	7,0	9,0	-6,9	-8,9
Energiahordozók	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0
Feldolgozott termékek	27,6	24,8	163,5	147,7	-135,9	-122,9
Gépek, gépi berendezések	182,8	172,7	625,7	852,9	-442,9	-680,2

Értékváltozás és a forgalom megoszlása 2009-ben (%)

	INDEX (2008=100)		MEGOSZLÁS	
	KIVITEL	BEHOZATAL	KIVITEL	BEHOZATAL
Összesen	94	126,7	100	100
Élelmiszer, ital, dohány	140,0	50,0	0,4	0,0
Nyersanyagok	1,0	128,6	0,0	1,0
Energiahordozók	0,0	0,0	0,0	0,0
Feldolgozott termékek	89,8	90,3	12,5	14,6
Gépek, gépi berendezések	94,5	136,3	87,1	84,4

Forrás: KSH

A világgazdasági válság ellenére 2009-ben is Szingapúr volt Magyarország legnagyobb gazdasági partnere Délkelet-Ázsiában. A régióban egyedülállóan, az elmúlt négy évben folyamatosan növekedett a kétoldalú kereskedelem volumene. 2009-ben a kereskedelmi forgalom értéke a KSH adatai alapján 1,2 Mrd USD értéket ért el. Kereskedelmi mérlegünk hagyományosan passzív, és a szingapúri behozatal többszöröse a magyar kivitelnek.

2009-ben exportunkat elsősorban számítástechnikai alkatrészek, mobiltelefonok (a teljes export 40%-a), elektronikai és híradástechnikai alkatrészek adták. A behozatalunkban elsősorban elektronikai, híradástechnikai alkatrészek dominálnak, azonban a teljes import 17%-át gyógyszeripari alapanyagok adták. Magyarország Szingapúr 53. legfontosabb import partnere. Kivitelünk értéke megelőzi Görögországot, a régióinkban Lengyelországot, Csehországot, Szlovákiát, Szlovéniát, Romániát.

Behozatalunk esetében megállapítható, hogy Magyarország a fent felsorolt országok többségénél nagyobb értékben importál szingapúri termékeket. Behozatalunk meghaladja az orosz, spanyol, görög, cseh, lengyel, portugál, osztrák, ukrán,

szlovák, román, olasz, norvég, finn, orosz importot, és egy hellyel marad el Svájc behozatali adataitól.

Az összforgalmat nézve Szingapúr Kínát, Japánt, Dél-Koreát, Tajvant és Hongkongot követően 6. kereskedelmi partnerünk Ázsiában (az arab országokat is ide véve).

Kétoldalú közvetlen tőkebefektetések, 2006-08 (M EUR)

	2006	2007	2008
Szingapúr közvetlen tőkebefektetés-exportja Magyarországra	1,9	11,5	-16,1
Szingapúr közvetlen tőkebefektetés-állománya Magyarországon	8,8	35,6	25,2
Magyarország tőkebefektetése Szingapúrba	0,0	0,0	-0,8
Magyarország tőkebefektetés-állománya Szingapúrba	0,0	5,9	18,0

Forrás: MNB

Magyarországra becslések szerint 650 M USD szingapúri tőke érkezett, az MNB azonban ennél nagyságrendekkel kisebb szingapúri befektetéseket regisztrált. A befektetések korszerű technikát hoztak főleg az elektronikai, informatikai, távközlési, logisztikai ágazatokba, amivel a városállam vezető helyet foglal el a délkelet-ázsiai térségből származó külföldi beruházások tekintetében. A cégjegyzék szerint hazánkban mintegy 40 Szingapúrhoz köthető vállalat működik.

A Magyarországon megvalósított fontosabb szingapúri befektetések sorában élen áll a GIC (Government of Singapore Investment Corporation- részesedést vásárolt abban a nemzetközi konzorciumban, melynek tulajdonában vannak a Ferihegyi Repülőtér kezelői jogai), majd az amerikai Flextronics szingapúri leányvállalata (hazánkban három gyártóüzemet és egy 30 fős mérnöki fejlesztő központot működtet), valamint az Excel Machine Tools (Csepel Holding Rt. néven működik és szerszámokat gyárt), és a Thakral csoport (híradástechnikai áruk, Orion TV gyártása). A JIT Electronics (Hungary) Manufacturing elektronikai alkatrészek, híradástechnikai termékek, számítógépek gyártásával foglalkozik. Az AMTEK Engineering szerszámkészítő, autóalkatrész-gyártó üzemet létesített Sárváron, ám a válság következtében a cég 2009 elején tömeges elbocsátásra kényszerült.

2008 nyarán került bejegyzésre a Patek Automotive Hungary Kft., a cég profilja precíziós autóalkatrészek gyártása. A cég telephelye Szikszón van. Jelenleg 15-20 fővel dolgoznak, de a létszám 2012-re elérheti a 80-100 főt. A tömeggyártás várhatóan 2011 végén indul.

Az elmúlt években már kimutatható a magyar vállalkozások Szingapúrba irányuló közvetlen tőkeexportja is. Pontos vállalati adatok – azon kívül, hogy egy magyar cég napelem-gyárat épített Szingapúrban – nem állnak rendelkezésre, így az MNB által regisztrált 18 millió euró összértékű befektetés ágazati, ágazati megoszlása nem ismert.